

Laki

sijoituspalvelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 13 §:n otsikko ja 1 momentin 11 kohta, 3 luvun 1 a §:n 1 momentti, 6 luvun 2 b §:n 1 momentti, 6 b luvun 1 a §:n 1 momentin 2 kohta ja 2 b §:n 1 momentin 4 kohta, 6 c luvun 2 §:n 1 momentin 1 kohta, 5 §:n 1 momentin johdantokappale ja 13 kohta, 15 luvun 2 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohta sekä 16 a luvun 2 §,

sellaisina kuin ne ovat, 1 luvun 13 §:n otsikko, 3 luvun 1 a §:n 1 momentti, 6 luvun 2 b §:n 1 momentti, 6 b luvun 1 a §:n 1 momentin 2 kohta ja 2 b §:n 1 momentin 4 kohta, 6 c luvun 2 §:n 1 momentin 1 kohta, 5 §:n 1 momentin johdantokappale ja 13 kohta laissa 523/2021, 1 luvun 13 §:n 1 momentin 11 kohta laissa 1069/2017, 15 luvun 2 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohta laissa 513/2019 ja 16 a luvun 2 § laissa 623/2014, sekä

lisätään 1 luvun 13 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 1069/2017, 294/2019 ja 523/2021, uusi 12 ja 13 kohta, 3 luvun 1 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 523/2021, uusi 4—6 momentti, 6 b luvun 2 b §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 523/2021, uusi 5 kohta ja mainittuun pykälään, sellaisena kuin se on laissa 523/2021, uusi 6 momentti, jolloin nykyinen 6—8 momentti siirtyvät 7—9 momentiksi, 6 c luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 523/2021, uusi 5 momentti, jolloin nykyinen 5 momentti siirtyy 6 momentiksi ja 5 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 523/2021, uusi 14 kohta sekä 15 luvun 2 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 513/2019, uusi 5 kohta ja mainittuun pykälään, sellaisena kuin se on laeissa 1069/2017, 513/2019, 523/2021, 365/2023 ja 526/2025, uusi 10 momentti seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

13 §

Sijoituspalvelun tarjoajia koskevat määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

11) *sivuliikkeellä* muussa kuin kotivaltiossa sijaitsevaa sijoituspalveluyrityksen tai ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen toimipaikkaa, joka on oikeudellisesti osa sijoituspalveluyritystä tai ulkomaista sijoituspalveluyritystä ja josta käsin tarjotaan sijoituspalvelua tai harjoitetaan sijoitustoimintaa sekä voidaan tarjota myös oheispalvelua; kaikkia sijoituspalveluyrityksen samaan jäsenvaltioon perustamia liiketoimipaikkoja pidetään yhtenä sivuliikkeenä silloin, kun sijoituspalveluyrityksen päätoimipaikka on toisessa jäsenvaltiossa;

12) *keskusvastapuolella* OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012, jäljempänä *markkinarakennetoimija-asetus*, 2 artiklan 1 alakohdassa tarkoitettua keskusvastapuolta;

13) ehdot täyttävällä keskusvastapuolella EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 88 alakohdassa tarkoitettua keskusvastapuolta.

3 luku

Sijoituspalveluyrityksen toimiluvan myöntäminen ja peruuttaminen sekä merkittävien omistajien luotettavuus

1 a §

Eräiden sijoituspalveluyritysten toimilupaa koskeva erityissäännös

Sijoituspalveluyrityksen, jolle on myönnetty toimilupa 1 luvun 15 §:n 1 momentin 3 tai 6 kohdassa tarkoitettuun kaupankäyntiin omaan lukuun tai liikkeeseenlaskun takaamiseen, on haettava luottolaitostoinnasta annetun lain 4 luvun mukaisesti luottolaitoksen toimilupaa viimeistään samana päivänä, kun sen kahdentoista peräkkäisen kuukauden jaksolta laskettu kuukausittaisen kokonaisvarojen keskiarvo täyttää vähintään yhden EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdassa säädetyistä edellytyksistä.

Finanssivalvonta voi 1 momentista poiketen myöntää sijoituspalveluyrityksen hakemuksesta poikkeuksen luottolaitoksen toimilupaa koskevasta vaatimuksesta. Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava hakemuksesta Euroopan pankkiviranomaiselle.

Finanssivalvonnan on otettava 4 momentissa tarkoitettua poikkeusta koskevaa päätöstä tehdessään huomioon vähintään yrityksen sijoittautumisjäsenvaltiossa ja koko unionissa harjoittaman toiminnan luonne, laajuus, monimutkaisuus, merkitys sekä sen toiminnan aiheuttama järjestelmäriski. Jos yritys on osa ryhmää, tulee harkinnassa ottaa huomioon myös ryhmän organisaatorakenne, kirjanpitokäytännöt ja varojen jakautuminen ryhmän yhteisöjen kesken. Finanssivalvonnan tulee ottaa huomioon harkinnassaan Euroopan pankkiviranomaisen antama lausunto asiasta.

Finanssivalvonnan on annettava päätös 4 momentissa tarkoitettua poikkeuksesta kuukauden kuluessa Euroopan pankkiviranomaisen lausunnon vastaanottamisesta. Jos Finanssivalvonnan päätös poikkeaa Euroopan pankkiviranomaisen lausunnosta, Finanssivalvonnan on esitettävä poikkeamisen perusteet päätöksessään. Finanssivalvonnan tulee ilmoittaa päätöksestään poikkeusta hakeneelle yritykselle ja Euroopan pankkiviranomaiselle. Euroopan pankkiviranomainen julkaisee päätöksen verkkosivuillaan. Finanssivalvonnan tulee arvioida päätöstään uudelleen kolmen vuoden välein.

6 luku

Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden valvonta

2 b §

EU:n vakavaraisuusasetuksen vaatimusten soveltaminen eräisiin sijoituspalveluyrityksiin

Jos sijoituspalveluyritys täyttää EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 1 artiklan 2 tai 5 kohdassa säädetyt edellytykset, yritykseen sovelletaan tämän lain 6 b luvun 1

a, 1 b, 2 a—2 c ja 7—13 §:ssä sekä 6 c luvussa säädettyjen vaatimusten sijaan EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitostoiminnasta annetun lain vaatimuksia 4 momentin mukaisesti. Jos edellä tarkoitettu edellytykset täyttävä sijoituspalveluyritys kuuluu EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 25 alakohdassa tarkoitettuun sijoituspalveluyritysryhmään, kyseiseen sijoituspalveluyritysryhmään sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa ja Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetään luottolaitosten konsolidoidusta valvonnasta.

6 b luku

Hallinto- ja ohjausjärjestelmät, avoimuus, riskien hallinta ja palkitseminen

1 a §

Sijoituspalveluyrityksen sisäiset hallinto- ja ohjausjärjestelmät

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava sen liiketoimintamalliin ja toimintaan liittyvien riskien luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen suhteutetut asianmukaiset ja luotettavat hallinto- ja ohjausjärjestelmät. Näihin kuuluvat:

2) tehokkaat prosessit sellaisten riskien tunnistamiseksi, hallitsemiseksi ja seuraamiseksi, joita sijoituspalveluyrityksiin kohdistuu tai saattaa kohdistua tai joita ne aiheuttavat tai saattavat aiheuttaa muille, sekä niistä raportoimiseksi, mukaan lukien keskittymäriski, joka aiheutuu keskusvastapuoliin liittyvistä vastuista, ottaen huomioon markkinarakennetoimija-asetuksen 7 a artiklassa säädetty edellytykset;

2 b §

Riskien hallinta

Sijoituspalveluyrityksen on otettava käyttöön tehokkaat strategiat, toimintatavat, prosessit ja järjestelmät, joilla tunnistetaan, mitataan, hallitaan ja valvotaan seuraavia riskitekijöitä ja niiden vaikutuksia:

4) maksuvalmiusriski tarkoituksenmukaisella aikajänteellä, myös päivänsisäisesti, sen varmistamiseksi, että sijoituspalveluyrityksellä on riittävästi likvidejä varoja, jotta voidaan muun muassa puuttua 1—3 kohdassa tarkoitettujen riskien merkittäviin aiheuttajiin;

5) keskusvastapuoliin liittyvistä vastuista aiheutuvan keskittymäriskin merkittävät aiheuttajat ja vaikutukset sekä merkittävät vaikutukset omiin varoihin.

Edellä 1 momentin 5 kohdan soveltamiseksi sijoituspalveluyrityksen ylimmän hallintoelimen tulee laatia erityiset suunnitelmat ja määrälliset tavoitteet markkinarakennetoimija-asetuksen 7 a artiklan mukaisesti seuratakseen ja käsitelläkseen keskittymäriskiä, joka aiheutuu unionille tai sen yhdelle tai useammalle jäsenvaltiolle järjestelmän kannalta huomattavan merkittäviä palveluja tarjoaviin keskusvastapuoliin liittyvistä vastuista.

6 c luku

Taloudellisen aseman valvonta ja vakavaraisuuden arviointiprosessi

2 §

Vakavaraisuuden arviointi

Finanssivalvonnan on, ottaen huomioon sijoituspalveluyrityksen koko, riskiprofiili ja liiketoimintamalli, tarkastettava sijoituspalveluyrityksen käyttöön ottamia järjestelyjä, strategioita, prosesseja ja mekanismeja ja arvioitava tarpeen mukaan seuraavat seikat sijoituspalveluyrityksen riskien hyvän hallinnan ja kattamisen varmistamiseksi:

1) 6 b luvun 2 b §:ssä tarkoitetut riskit;

Finanssivalvonnan on 1 momentin 1 kohdan soveltamiseksi arvioitava ja seurattava sijoituspalveluyritysten käytäntöjen kehittymistä siltä osin kuin kyse niiden keskusvastapuoliin liittyvistä vastuista aiheutuvan keskittymäriskin hallinnasta, mukaan lukien 6 b luvun 2 b §:n 6 momentin mukaisesti laaditut suunnitelmat, ja edistymisestä niiden liiketoimintamallien mukauttamisessa markkinarakennetoimija-asetuksen 7 a artiklassa säädettyihin vaatimuksiin.

5 §

Valvontavaltuudet

Finanssivalvonta voi 6 b luvun 2 b §:n sekä tämän luvun 2 §:n, 3 §:n 4 ja 5 momentin sekä 4 §:n säännöksiä sovellettaessa:

13) vaatia sijoituspalveluyritystä vähentämään sijoituspalveluyrityksen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuteen kohdistuvia riskejä yritysten prosessien, tietojen ja varojen luottamuksellisuuden, eheyden ja saatavuuden varmistamiseksi;

14) vaatia sijoituspalveluyrityksiä vähentämään keskusvastapuoleen liittyviä vastuutaan tai järjestämään vastuutaan uudelleen määritystileillään markkinarakennetoimija-asetuksen 7 a artiklan mukaisesti, jos Finanssivalvonta katsoo, että kyseiseen keskusvastapuoleen liittyvistä vastuista aiheutuu liiallinen keskittymäriski.

15 luku

Hallinnolliset seuraamukset

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat:

3) tämän lain 9 a luvun 2 §:n säännökset osakkeenomistajien tunnistetiedoista;
4) luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun säännökset tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja konsernitilinpäätöksen laatimisesta ja julkistamisesta;

5) tämän lain 3 luvun 1 a §:n 1 momentin säännös luottolaitoksen toimiluvasta, jos Finanssivalvonta ei ole myöntänyt mainitun pykälän 4 momentin mukaista poikkeusta, sekä säännöksen perusteella annettu Finanssivalvonnan päätös.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 4 momentin lisäksi seuraamusmaksu voidaan kohdistaa 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa myös muulle luonnolliselle henkilölle, joka on ollut vastuussa rikkomisesta sovellettavan lain mukaan.

16 a luku

Valvontavaltuudet

2 §

Uhkasakko

Finanssivalvonnan määräämään uhkasakkoon sovelletaan Finanssivalvonnasta annetun lain 33 a §:stä poiketen tätä pykälää, jos kyseessä on 2 momentissa tarkoitettu laiminlyönti tai rikkomus.

Jos sijoituspalveluyritys toiminnassaan laiminlyö noudattaa tai rikkoo tämän lain 15 luvun 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä tai päätöksiä, Finanssivalvonta voi uhkasakolla velvoittaa yrityksen täyttämään velvollisuutensa.

Uhkasakko voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös sijoituspalveluyrityksen johtoon tai toimivaan johtoon kuuluvalla henkilölle tai muulle luonnolliselle henkilölle, joka on ollut vastuussa rikkomisesta sovellettavan lain mukaan.

Uhkasakon enimmäismäärä on yhden päivän ajalta:

1) oikeushenkilön osalta viisi prosenttia sellaisesta keskimääräisestä päiväkohtaisesta nettoliiketoiminnasta, joka vastaisi Finanssivalvonnasta annetun lain 40 b §:n 2 momentin 1 kohdassa tai 40 b §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua vuotuista kokonaisnettoliiketoimintaa jaettuna 365:llä; ja

2) luonnollisen henkilön osalta 50 000 euroa.

Uhkasakko voidaan tuomita maksettavaksi enintään kuuden kuukauden ajalta.

Uhkasakko asetetaan juoksevana uhkasakkona. Uhkasakon asettamiseen ei sovelleta uhkasakkolain (1113/1990) 9 §:ää. Uhkasakon tuomitsemisesta päättää Finanssivalvonta. Uhkasakon tuomitsemiseen ei sovelleta mainitun lain 10 §:n 2 momenttia. Muilta osin uhkasakon asettamiseen ja tuomitsemiseen sovelletaan uhkasakkolakia.

Finanssivalvonta voi tehostaa 1 §:ssä tarkoitettua kiellon tai päätöksen noudattamista uhkasakolla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2026.

Helsingissä 9.7.2026

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Elinkeinoministeri Sakari Puisto